

Коефициентът на интелигентност изобщо не е достатъчен, за да се оцени правилно общата интелигентност на индивида

Неделин Бояджиев

<http://www.passionsante.be>, <http://www.atlantico.fr>

За средно ниво на тестовете на интелигентност се приемат стойностите между 90 и 110 точки. Средно половината от световното население има среден коефициент на интелигентност. Около 13% са тези, които са постигнали между 111 – 139 точки и само около 1,5% от населението е на ниво гении (140+).

Твърде много хора смятат, че IQ е определящия фактор за наличие или липса на интелигентност. Например, Шарън Стоун обича да парадирва с високото си IQ – цели 154 т. Успелите да решат тестовете на „Mensa” – също имат високо самочувствие. Но...

Доста често се оказва, че нивото на интелигентност не е определящо за успеха ни в живота. Обикновен работник на поточна линия и обикновен строител може да имат IQ 125 т. и 130 т., а в сравнение с тях някой banker да има IQ 110 т., но това не може да

гарантира никакви значителни успехи на работника и на строителя в живота.

Британски учени разучили въпроса чрез някои от предложените онлайн тестове за интелигентност. В решаването на тестовете участвали няколко стотин хиляди доброволци. Те трябвало да решават дванадесет избрани теста, предназначени да определят границите на техните памет, мислене, внимание и планиране. Специалистите избрали няколко десетки души сред доброволците, чиято мозъчна активност наблюдавали по време на решаването на тестовите задачи.

Полученият резултат ясно показал, че НЕ е възможно да се тълкува успеваемостта на индивида само с данните за променливия коефициент на интелигентност (IQ).

Способността ни да разбираме и да обработваме информация, допълнена с адаптивност, е базирана на комбинация от различни неща (сред които са езикът, мотивите, краткосрочната памет, дългосрочната памет, въображението, интуицията и т.н.), които определят нашия общ интелект, без значение как той се изразява. **IQ-то съвсем не е единствената проява на нашата интелигентност.**

Тестовете, които обикновено се използват за измерване на интелектуалния коефици-

ент, идентифицират една определена форма на интелигентността, която бихме могли да наричаме „академична», в смисъл, че това е вид на интелигентността, която е създавана целенасочено в училищното и в университетското обучение. Нейните основни компоненти са:

1. Вербалната интелигентност (степената на лингвистичната ни компетентност – умението да разбираме устната и писмената реч, да говорим и да пишем, да създаваме собствен текст – на родния си език и на чужди езици),
2. Математическата интелигентност (умението да се борави с числа),
3. Физическата (телесно-кинетична) интелигентност (културата ни на движение, умението ни да координираме движенията си и да боравим с предмети; най-необходима е на спортистите, работниците и занаятчиите). ,
4. Визуално-пространствената интелигентност (необходима е на художниците, архитектите, инженерите, картографите, дизайнерите и на онези, които се интересуват от геометрията), необходима е и за ориентирането в непозната местност, в пространството на сгради (от нея се нуждаят също разузнавачите, шпионите, планинските водачи, шофьорите и др.) ,
5. Музикалната интелигентност (чувствителността към звуци, ритъм, тонове и музика + умението за свирене на музикални инструменти и за пеене на песни)

6. Логическото мислене (в голяма степен то е свързано с математическата интелигентност; много необходимо е на шахматистите и на военните стратегии),

7. Паметта (краткосрочна, дългосрочна, зрителна, слухова, двигателна, тактична, емоционална),

8. Въображението,

9. Интуитивната интелигентност (Това е способността ни да разграничаваме правилното от погрешното в дадена ситуация, да преценяваме бързо и точно характера хората и тяхното поведение, умението да предлагаме идеи и решения независимо от онова, което ни диктуват логиката и образованието. За щастие, интуитивната ни интелигентност е вродена и може да се увеличава с практиката. Колкото повече се вслушваме и вярваме на интуицията си, толкова по-ясна и точна ще бъде тя. Колкото повече я използваме, толкова по-добри отговори ще получаваме.)

Други форми на интелигентността, които са били изследвани, включват:

1. Социалната (междупersonалната, интерперсоналната) **интелигентност** (форма на интелигентността, която ни позволява да разберем мислите и чувствата на друг човек [това се нарича и емпатия] и да можем да му въздействаме ефикасно, за да получим някаква желана промяна в поведението му в ситуация на социално взаимодействие.),

2. Емоционалната (интраперсонална) **интелигентност** (способността да се познават и да се управляват собствените чувства и емоции и чувствата и емоциите на другите [емпатия], както - и умението да се използва тази способност за насочване на

мисленето и на действието им в желаната от нас посока [с други думи – умението ни да манипулираме другите]),

3. Практическият интелект (той се прилага, когато някакви познавателни ресурси трябва да се адаптират към контекст, например - когато става въпрос за решаване на проблеми в ежедневието [този вид интелигентност е трябвало да се отдели от академичната интелигентност, тъй като има много случаи на хора, които демонстрират изключителна академичната интелигентност, но са относително неадаптивни в ежедневието си]).

4. Творческият интелект (това е способността да се създава нова и оригинална интелектуална продукция).

Има няколко вида интелигентност, чието постигане е абсурд без наличието на определен обем знания и умения, например:

1. Абстрактната (концептуална) интелигентност. Тя е свързана в голяма степен със силата на въображението.

2. Професионалната интелигентност и

3. **Предприемаческата интелигентност** (Това е способността да откриваме нови възможности на пазара и след това да комбинираме различни ресурси в производството на продукти и услуги, които да продаваме с печалба. За предприемаческата интелигентност също се получават едни от най-високите възнаграждения в нашето общество днес. Тя и в основата на всички видове успешен и бързо-развиващ се бизнес.)

Комбинацията от всички тези видове интелигентност прави от всекиго от нас уникална личност. Ако си направите труда да оцените поотделно доколко прите-

жавате всеки един вид интелигентност (от описаните по-горе), ще се получи номер, съставен от 19 цифри, който отразява персоналната комбинация на вашата интелигентност или, казано с други думи – вашият личен интелектуален код. Той ви отличава от всички останали хора. Вероятността някой друг да притежава абсолютно същата комбинация е като при кода на вашата ДНК – едно на милиарди.

Общата интелигентност при човека е многообразна и всеки от нас би могъл да се прояви като гений във всяка нейна разновидност. Съчетаването на няколко вида интелигентност ни помага да постигаме необикновени неща. Следователно нашата най-важна задача е да опознаем себе си като определим преобладаващите видове интелигентност, които притежаваме, а след това следва да се опитаме и да се възползваме от тях.

Конкурс:
„Трагедия и Слава – 100 г. от
Междусъюзническата война”.